

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Ağustos 2015 • No:89

Savaşta Ölen Kim? Kimin Çıkarına Bu Savaş?

Kardeşler, hepimiz başlıktaki soruyu kendimize sormalı ve düşünmeliyiz: Evet, savaş kimin çıkarıdır, kimdir savaşlarda ölen?

Aslında bu sorunun cevabı son derece açık; haksız ve emperyalist savaşlarda kurban edilenler işçiler ve yoksullardır.

Savaştan çıkarı olanlarsa iktidar sahipleri, kodamanlar, silah tüccarları ve kapitalistlerdir.

Kapitalist kâr düzeninde çalışan, üreten, ama bunun karşılığında acı çeken ve savaşlarda ölenlerin işçiler ve garibanlar olduğu çok açık.

Aşağıdaki fotoğraf karesi bu gerçeği gözler önüne seriyor.

Fotoğrafta Ermenek'te oğlunu madende kaybeden Recep Gökçe ile Mardin'de çıkan çatışmada torununu kaybeden Ramazan Akkabak var. İki yaşlı insan, üzerle-

rinden adeta sefalet akıyor.

Yaşamın kahır, çilesi, acı ve yoksulluk gelip bu iki yaşlı insanda vücut bulmuş; yüzlerinde tarifi mümkün olmayan bir çaresizlik!

İktidar sahipleri “vatan millet” diye nutuk atarken, onların yürekleri parçalanıyor. İş kazası adı altında ya da savaşlarda ölüme gönderilenler yoksulların çocukları oluyor.

Egemenlerin ve sömürücülerin en büyük başarısı, gerçekleri çarpıtmaları, tersyüz etmeleridir. Elleri çok büyük imkânlar var, medya bu imkânların başında geliyor.

Bu sayede milyonlarca insanın öldüğü ve kentlerin yerle bir olduğu savaşları kutsallaştırarak sunabiliyorlar. Bu dün de böyleydi, bugün de böyledir.

Meselâ Birinci Dünya Savaşı başladığında, savaşa katılan tüm emperyalist devletler “kutsal, yüce ve haklı bir savaş” diyerek halklarını ölmeye çağırdılar.

Haksız ve emperyalist savaşlarda kurban edilenler işçiler ve yoksullardır. Savaştan çıkarı olanlarsa iktidar sahipleri, kodamanlar, silah tüccarları ve kapitalistlerdir.

Ama bu çağrıyı yapmadan, yani savaş başlamadan önce büyük bir hazırlık yapmış, toplumu bu yönde oluşturmuşlardı. İster İngiltere, ister Almanya, Rusya ya da Osmanlı olsun; emperyalist savaşa katılarak dünyayı paylaşmak isteyen tüm devletler, halka ne kadar üstün bir millet olduklarının propagandasını yapıyorlardı.

Toplumda militarist/savaşçı kültür egemen kınıyor, özellikle gençler okullarda ve her alanda savaşa hazırlanıyordu. Savaş adeta bir ibadet, ülkü, varılacak bir hedef olarak sunuluyordu. Gerektiğinde bu uğurda ölünecekti.

Ve savaş başladığında aileler, evlatlarını bandolar eşliğinde, şenliklerle askere gönderdiler. Kutlamalar yapıyor, danslar ediliyordu. Sanki savaş korkunç bir yıkım, yok etme, ölüm demek değil, topluca oynanan şenlikli bir oyundu.

Bu arada **her ülkede milliyetçilik ve ırkçılık kışkırtılıyor ve diğer halklar düşman ve boğazlanması gereken caniler olarak ilan ediliyordu.**

Ancak savaş hiç de “vatan, millet, sakarya” nutukları eşliğinde oynanan bir oyun değildi. Şakası yoktu emperyalist savaşın. Toplar gürleyip uçaklar cepheleri ve kentleri yerle bir ettiğinde ve tarlalar ölülerle dolduğunda şenlik havası birden dağıldı.

İşçiler, emekçiler, köylüler, yani savaşın ağır yükünü çeken halk anlıyordu ki savaş, iktidar sahiplerinin ve kapitalistlerin çıkarımadır.

“Yaşasın vatan”, “büyük millet” deyip milliyetçi nutuklar atan imparatorlar, kapitalistler, savaştan köşeyi dönen silah tüccarları, bakanlar ise hallerinden memnundular.

Savaşın bedeli çok ağırdı, 35 milyon insan katledilmişti.

Fakat dünyayı yeniden paylaşmaya girişen egemenler, İkinci Dünya Savaşında çok daha kitlesel bir katliam gerçekleştirdiler: Bu emperyalist savaşta tam 70 milyon insan öldü.

Savaşın bedelini emekçiler öderken, iktidar sahipleri ve kapitalistler milliyetçi nutuklar atıyorlardı.

Ne yazık ki savaşlar durmadı. Çünkü savaşa yol açan kapitalist sistem devam ediyor. Bugün Ortadoğu ve Kuzey Afrika’da büyük bir savaş var.

Ortadoğu’ya üşüşen emperyalist-kapitalist devletler, bölgeyi tam bir cehenneme çevirmiş bulunuyorlar. Amaçları pazar, yatırım alanları elde etmek, enerji yataklarını kontrol etmektir.

Ama Türkiye de bu savaşın bir parçası konumundadır. Suriye’nin kanlı bir iç savaşa sürüklenmesinden, milyonlarca insanın perişan olmasından AKP hükümeti de doğrudan sorumludur.

Ortadoğu’da egemen olma hayalleri kuran AKP, her geçen gün ülkeyi daha fazla savaş cehennemine çekiyor.

Halkı galeyana getirmek ve savaş politikalarına ikna etmek için ise milliyetçiliği kullanıyor. “Şanlı Osmanlı” dan söz ediyor, “bizim neyimiz eksik?” diyor, “Türkiye

Ortadoğu’nun vicdanıdır” diyor, “büyük ülke olacağız” diyor.

Acaba yüz binlerce insan öldüğünde kim kazançlı çıkacak? Hangi işçinin, hangi yoksulun geliri artacak?

Gerçek şu ki sermaye ve iktidar sahipleri palazlanacak, işçiler-emekçiler ise öldükleriyle kalacaklar.

İşçiler-emekçiler AKP’nin ve Erdoğan’ın zerre kadar umurunda değil. AKP onları oy deposu olarak görüyor; tek hedefi yeniden ve yeniden iktidar olmaktır.

AKP ve Erdoğan’ın “çözüm süreci”ne son verip savaşı yeniden başlatmasının nedeni budur.

Dün “çözüm süreci” deyip Öcalan ile görüşmeleri başlatan ve HDP vekillerini Kandil’e gönderen AKP, bugün “çözüm süreci” işine gelmediği için “barış masası”nı devirmişti.

Ne pahasına olursa olsun AKP yeniden iktidar olmak istiyor. Bunun için ülkeyi kaosa sürüklüyor. Üstelik savaş kararı alan bu hükümet, seçimlerden sonra Meclis’ten yetki almış meşru bir hükümet de değildir.

Çatışmaların başlamasıyla asker cenazeleri gelmeye ve acılı ailelerin feryadı ortalığı kaplamaya başlamıştır. Acı ve duygu patlamasının yaşandığı bu ortamda AKP ve MHP milliyetçiliği kışkırtıyor, halkları düşmanlaştırıyor ve asker kanı üzerinden oylarını arttırmak istiyor.

Amaçları aynı zamanda HDP’yi sıkıştırıp yıpratmak ve baraj altında bırakmaktır.

Asker cenazeleri gelirken AKP oy oranları için anketler yaptırıyor.

Sanki insanlar ölmüyor, sanki anne babalar acı ve gözyaşına boğulmuyor da bilgisayar oyunu oynanıyor.

Yoksulların çocukları öldükçe ve duygu seli patladıkça AKP’nin oyları yükselecek, hesap bu!

Bir de kalkmış “evlatlarımız feda olsun” diyorlar bu utanmazlar.

Ancak halk aptal değil, oynanan oyunu gören birçok asker ailesi, cenazelerde tepkilerini açığa vuruyor. “Başka ocaklara ateş düşmesin” diyerek savaşa son verme çağrısı yapıyor.

Evet kardeşler, **Kürt ve Türk halkının evlatlarının canını alan bu haksız savaş son bulmalıdır.**

Kürt sorunu bir an önce çözülmelidir. AKP ya da MHP’nin bu sorundan beslenmesinin önüne geçilmelidir.

Unutmayalım; savaşın son bulmasında Türk ve Kürt işçilerinin büyük bir rolü olacak. **Yan yana üreten, alinteri akıtan, patronlar karşısında haklarını birlikte arayan Türk ve Kürt işçiler birleşmeli ve bu sorunun çözümü için seslerini yükseltmelidirler.** Çünkü bu sorun aynı zamanda işçilerin birliğinin önünde de bir engeldir.

Gelin Türk, Kürt demeden; yoksullar, köylüler, işçiler-emekçiler olarak birleşelim; bu haksız savaşa son verelim. Yaşasın işçilerin birliği, yaşasın halkların kardeşliği! ■

Metal Patronlarının Türk Metal Sevdası

Türk Metal'i fabrikalarından def etmek üzere mücadele başlatan metal işçileri, patronlar tarafından adeta cezalandırılmak istendi, isteniyor. Eylemleri sırasında işçilerin taleplerine kulak tıkayan işverenler, işçilerin moralini bozmak için her türlü yöntemi denediler, deniyorlar. Baskı ve tehditler arttı; yalan ve karalama kampanyaları yürütüyorlar. Birçok fabrikada işçilerin kabul edileceği söylenen talepleri kabul edilmedi. Bazı fabrikalarda işçiler işten atıldı. Başta Koç olmak üzere tüm patronlar, işçilerin yeniden Türk Metal'e üye olması için baskı yapıyorlar. Tüm bunlar olup bitirken metal işçileri metal patronlarının, MESS'in ve hatta hükümetin Türk Metal'e bu denli sahip çıkması karşısında şaşkınlar. Tüm işçilerin kafasına takılan soru şu: "Patronlar neden Türk Metal'den vazgeçmek istemiyorlar? Neden Türk Metal onlar için bu kadar önemli?"

Bir işçi tepkisini şu sözlerle dile getiriyor: "Yahu biz araba mı istedik, ev mi istedik? Sadece temsilcilerimizin tanınmasını istedik. Ücret zammı bile istemedik. Türk Metal'den kurtulmak istedik. İstifa etmemiz neden o kadar battı patronlara? Türk Metal ve MESS arasında nasıl bir ilişki var? Bu nasıl bir Türk Metal sevdasıdır?"

Türk Metal, işçiler tarafından değil patronların yönlendirmesi altında kuruldu. İyi bir sendika olduğu için değil, patronlar onu işyerlerine davet ettikleri için 180 bine yakın üyeye ulaştı. Türk Metal'i kurdurup besleyen patronlar, on yıllardır Türk Metal'i işyerlerinde gardiyan olarak kullanıyorlar. İşçiler ne zaman mücadele etmek istedilerse, patronların sopası Türk Metal tarafından engellendiler. İşçiler daha fazla ücret mi istedi, Türk Metal karşılıklarına dikilir ve bunun imkânsız olduğunu anlatır. İşçiler haklarına sahip mi çıktı, Türk Metal karşılıklarına dikilir ve "işinize sahip çıkın" nutukları atar. İşçiler, üç yıllık toplu sözleşmeye itiraz mı etti, Türk Metal öncü işçileri patronla

birlikte kapının önüne koyar. İşçiler haksızlıklara öfke mi duydu, Türk Metal bu öfkeyi bastırmak için işçinin karşısına dikilir. Yani Türk Metal patronlar için bir işçi sendikası değildir. **O, patronların hizmetindeki bir gangsterler sürüsüdür ve onları 35 yıldır işçilerin öfkesinden korumuştur.** Patronlar bu nedenle Türk Metal'den vazgeçmek istemiyorlar, vazgeçmiyorlar.

Türk filmlerinde sıkça karşılaştığımız sahnelerden birinde mahallede birbirleriyle kavga eden çocuklar olur. Bu çocuklar içinde biraz daha çelimsiz ve güçsüz olanlar vardır. O çocuklar önce diğer güçlü çocuklar tarafından defalarca pataklanır. Diğerleriyle baş etmeyi öğreninceye kadar yeniden ve yeniden yenilir. Ancak bir kez kendine güvenip gücünü toplayarak "düşmana" yüklendi mi zafere ulaşır ve o çocuk artık hiçbir kavgadan kaçmaz. Gördüğü haksızlıklar karşısında güçlü ve güvenli yumruklarını kullanır. Düşmanlarına korku salar. Patronlar, işçi sınıfını tıpkı o çelimsiz film kahramanı gibi yenik ve bastırılmış bir ruh haline itmek isterler. İşçi sınıfının gerçek gücünü bilirler ve toparlanmasını, güven kazanmasını, bu yolla haksızlıklara baş kaldırmasını engellemeye çalışırlar.

Metal işçilerinin Türk Metal'in fiyacasını bozan mücadelesi bu nedenle patronlar için çok büyük bir tehlike demektir ve bertaraf edilmeliydi. **Türk Metal işyerlerinden atılırsa işçiler patronların karşısına dikilip haklarını söke söke alabileceklerdi.** İşçiler, kazandıkları güvenle ve dayanışma ruhuyla patronların dayatmalarına, ağır çalışma koşullarına ve düşük ücretlere boyun eğmeyeceklerdi. **MESS'in Türk Metal'e sahip çıkmasının nedeni budur.** Metal patronları fabrikalarda kendi lehlerine olan dengelerin değişmesini istemiyorlar. İşçi sınıfının çelimsiz ve güçsüz bir bünye gibi örgütsüz ve dağınık kalmasını istiyorlar. Her şeye itaat eden, kanaatkâr işçiler istiyorlar. Metal işçilerinin kazanımlarının diğer fabrikalardaki işçileri de etkileyeceğini ve bunun işçi sınıfı hareketinin gelişmesini kamçılayacağını çok iyi biliyorlar. Nitekim metal işçilerinin mücadelesi daha ilk günden itibaren başka sektörlerden işçilere umut ve moral verdi. Haklarını elde etmek isteyen işçiler aynı yöntemleri kullanmış, üretimi durdurup fabrikalarını işgal etmişlerdir.

Tüm bunları hesaba katan patronlar, işçilere bir zafer yaşatmak istemiyorlar. Ancak korkunun ecele faydası yok. Metal işçileri, biriktirdikleri deneyimlerle Türk Metal'in ve hizmet ettiği MESS'in karşısına yeniden ve daha güçlü dikilecekler. ■

Metal İşçilerinin Mücadelesi Devam Ediyor

Arçelik-LG işçileri direnişe devam ediyor

Türk Metal'den istifa ettikleri için işten çıkarılan işçilerin mücadelesi devam ediyor. 28 Temmuzda Gebze Adliye binası önünde bir araya gelen işçiler, burada bir basın açıklaması gerçekleştirdiler ve toplu bir şekilde dava açtılar. Basın açıklamasına işçilerin mücadele örgütü ÜİD-DER, işçi aileleri, sendikalar ve emekten yana kurumlar destek verdiler. İşçiler yaptıkları açıklamada, Türk Metal çetesinden istifa ettikleri için haksız bir şekilde işten atıldıklarını ve mücadelede kararlı olduklarını ifade ettiler.

Arçelik-LG işçileri seslerini duyurmak için Gebze Organize Sanayi bölgesindeki fabrikaların önüne giderek pankart açıyor ve haklı davalarını diğer kardeşlerine duyuruyorlar. İşçiler aynı zamanda Gebze başta olmak üzere Kadıköy, Kartal ve Pendik gibi kent merkezlerinde stant açıyor, bildiri dağıtıyor, seslerini duyuruyor ve emekçilere dayanışma çağrısı yapıyorlar.

Arçelik LG işçilerini başından beri yalnız bırakmayan ÜİD-DER, sık sık dayanışma ziyaretleri düzenliyor. Direnişin 39. gününde LG işçilerine dayanışma ziyareti gerçekleştiren ÜİD-DER'li işçiler, Japon Demiryolu İşçileri Sendikası Doro-Chiba ile İran İşçileri Dayanışma Ağı IWSN'nin dayanışma mesajlarını işçilere takdim ettiler. ÜİD-DER aracılığıyla ulaştırılan dayanışma mesajları, uluslararası sınıf dayanışmasının anlamlı bir örneğini oluşturdu ve işçiler ÜİD-DER'e ve dayanışma gösteren sınıf örgütlerine teşekkür ettiler. Mesajların takdiminden sonra topluca Yumruk filmi izlendi ve sohbetler edildi.

Renault işçileri yıllık izinlerini kullanıyor

Bursa'da "metal fırtına"sını ateşleyen Renault işçileri mücadeleye devam ediyor. İşçiler, Türk Metal'e karşı hep birlikte başlattıkları mücadelede kararlılık görüntüleri veriyorlar. Geçmiş yıllarda yıllık izin dönemlerinde, hakkını arayan işçiler izin dönüşlerinde işten çıkarılıyordu. Türk Metal'i sırtlarından atan ve birliklerini koruyan işçiler, geçmişteki bu tür saldırılardan ders çıkardılar. Bu yılki izinlere kol kola, birlik beraberlik içinde çıktılar. Renault işçileri yine kol kola, birlik içinde geri döneceklerini ve işten çıkarmalara izin vermeyeceklerini ifade ediyorlar. Metal işçilerinin mesajı açık: İşten atma saldırısı olursa, kol kola omuz omuza mücadele veririz!

Türk Metal çetesi, ayak oyunları ile işçileri yeniden üye olmaya zorluyor. Dayanışma aidatı ödeyen işçilere, toplu sözleşme kapsamındaki erzak yardımını alabilmeleri için yeniden üye olmayı şart koşuyor. Renault işçileri Türk Metal'in hamlesine şu sözlerle yanıt veriyorlar: "Artık emekçinin böyle ucuz oyunlara karnı toktur. Emekçi satılık değildir. Emekçinin emeğini satın alamazsınız. Emekçi sizinle olan evliliğini bitirdi. Yani sizi boşadı."

Enpay'da fabrika önündeki direniş sonlandırıldı

Kocaeli'de trafo malzemeleri üretimi yapan Enpay fabrikasında işçiler, Türk Metal'den istifa ederek Birleşik Metal-İş'e üye oldukları için işten çıkarıldılar. Fabrikayı terk etmeyen işçiler, günler süren direnişin ardından polis zoruyla dışarı çıkarıldılar. Kapı önünde direnişlerini bir süre sürdüren işçiler, ortak kararla eylemlerine son verdiler. İşçiler, direniş sayesinde haklarını nasıl almaları gerektiğini öğrendiklerini ve kimi eksiklerini gördüklerini ifade

ediyorlar. Güven ve mücadeleye inancın en önemli unsur olduğunu dile getiren işçiler, polisin patrone yan tutum aldığını, yürüyüşlerine ve içerideki arkadaşlarıyla bağ kurmalarına engel olduğunu vurguladılar.

İşçiler Türk Metal'le Enpay patronu arasındaki kirli ittifakın farkına vardılar. Türk Metal'e ve onun asıl sahibi olan sermaye sınıfına kalıcı bir ders vermek için sıkı bir hazırlık çalışmasına, taban örgütlenmelerini güçlendirmeye ihtiyaç var. Enpay işçilerinin de vurguladığı gibi bu süreç çok öğretici ve daha mücadelenin başlangıcı, alınacak çok yol var.

B/S/H'de işten atılan işçiler direnişe geçti

Tekirdağ Çerkezköy'de bulunan B/S/H (Bosch/Siemens/Hotpoint) ev aletleri fabrikasında işçiler, işveren ve gangster Türk Metal çetesi elbirliğiyle işten atıldı. 5 Ağustos'ta işten atılan 10 işçi fabrika önünde direnişe geçti. Tazminatsız işten atılan işçiler, bu haksızlığın arkasında

Türk Metal çetesinin olduğunu belirtiyorlar. "B/S/H'tan tazminatsız atıldık. Türk Metal sahiplenmedi! İşimizi Geri İstiyoruz" pankartı açarak fabrika önünde direniş başlatan işçiler, tazminatsız işten atılmayı asla kabul etmeyeceklerini dile getiriyorlar. İşçiler hem direnişle hem yasal yollarla hakları için mücadele edeceklerini ifade ederek destek çağrısında bulunuyorlar.

Paksan'da işten atma saldırısı

Paksan patronu 29 Ocakta MESS dayatmalarına karşı başlayan grevi kararlılıkla sahiplenen, grevin yasaklanmasına karşı mücadeleyi sürdüren Paksan işçilerinden intikam almaya girişti. Birleşik Metal-İş Sendikası'nın örgütlü olduğu İstanbul Güneşli'deki fabrikada, işçiler önce yıllık izne çıkarıldılar ve ardından 12 işçi üretimde daralma olduğu gerekçesiyle işten atıldı. Ancak işe yeni işçi alınması, işverenin işçileri keyfi bir biçimde işten attığını ortaya koyuyor. İşçiler bu haksızlığa boyun eğmeyeceklerini, mücadele edeceklerini dile getiriyorlar. ■

İşçilerin Hak Mücadelesi Diğer Sektörlerde de Sürüyor

Hleks Gıda'da sendika düşmanlığı

Gebze Plastikçiler Organize Sanayi Bölgesinde patlayan şeker ve çikolata üretimi yapan Hleks Gıda fabrikasında 7 işçi, Tek Gıda-İş'e üye oldukları için işten atıldı. Fabrika önünde direnişe geçen işçiler sendikalaşma hakkına saygı gösterilmesini, işten atmaların son bulmasını ve bir an önce sendikalı olarak işbaşı yapmayı talep ediyorlar. Tek Gıda-İş Gebze Şubesi de işçilere destek veriyor.

Mücadeleci işçiler sabah 08.30'dan itibaren fabrika önünde hakları için nöbet tutuyorlar. Çay ve yemek molarında fabrikada çalışan arkadaşlarına seslenen işçiler, sendikalı olmanın hak olduğunu, işten atılmakla yılmayacaklarını anlatıyor, bütün işçileri bu haklı direnişe destek vermeye ve sendikaya üye olmaya davet ediyorlar. Hleks Gıda patronları işçilerin bu dayanışmasını kırmak için servisleri fabrika içine çekip, çay ve yemek molalarını kısıltıyor.

Çankaya Belediyesi'nden yine sendika düşmanlığı

Ankara'da CHP'li Çankaya Belediyesi'ne bağlı taşeron şirket Norm/Altaş'ta çöp toplama işinde çalışan 90 işçi, "işçi fazlalığı" gerekçesiyle işten çıkarıldı. Atılan işçilerin büyük bölümü aynı zamanda CHP üyesi. Yıllarca

hizmet ettikleri, hiçbir menfaat beklemeden kapı kapı oy topladıkları partilerinin onları kapının önüne koymasını ve açlığa mahkûm etmiş olmasını hazmedemedikleri söylüyorlar. İşten atılan işçiler, işyerleri önünde direnişe geçtiler. Çadır kuran işçilere saldıran polis ise, 3 işçiyi gözaltına aldı. Nerede bir direniş varsa orada peydah olan polis işçilere saldırıyor ve patronların talebi doğrultusunda işçilerin iradesini kırmaya çalışıyor.

Her gün 08.00-21.00 saatleri arasında işyeri önünde bir araya gelen işçiler, işe gelen ve servise çıkan arkadaşlarını selamlıyorlar.

PTT taşeron işçileri ücretsiz ulaşım hakkı için yürüdü

DİSK/Nakliyat-İş Sendikasının çağrısı üzerine, İstanbul'un değişik bölgelerinden bir araya gelen yüzlerce PTT taşeron işçisi Galatasaray Lisesi önünde toplandı. Bir yürüyüş ve basın açıklaması gerçekleştiren PTT taşeron işçileri, 657'ye tâbi çalışanlara İETT'nin vermiş olduğu ücretsiz ulaşım hakkının kendilerine de tanınmasını istediler. Aynı işi yapmalarına rağmen bu hak taşeron işçilere tanınmıyordu. Bu hakkın tanınması için açılan dava kazanıldı ve bir işçi ücretsiz pasosunu aldı. Bu haktan faydalanmak isteyen PTT taşeron işçileri, taleplerini dile getirmek için İETT Genel Müdürlüğüne bir yürüyüş gerçekleştirdiler. Yapılan basın açıklamasının ardından toplanan dilekçeler İETT Genel Müdürlüğüne teslim edildi.

Çan Ortak-Norm direnişi

Petrol-İş'te örgütlendikleri için işten çıkarılan işçilerin direnişi Tuzla'da fabrika önünde devam ediyor. Çan Ortak-Norm patronları her fırsatta direnişçi işçilere saldırıyor, fabrikadaki sendikacı işçileri de baskıyla yıldırmaya çalışıyor. Son olarak, fabrikadan çıkan bir kadın işçi, direnişteki işçilere selam verdiği için insan kaynakları müdürü tarafından istifaya zorlandı. Direnişçi işçiler, patronun baskılarına ve tehditlerine rağmen işyerine sendikacı olarak dönme mücadelesinde kararlılar.

SeraPool direnişi

Serapool fabrikasında, ağır çalışma koşulları ve düşük ücretlere karşı sendikalaşma mücadelesi başlatan işçiler, patronun tehditlerine karşı iş bıraktılar. İşyerini terk etme-

yen işçiler, patronun isteğini yerine getiren polis tarafından zorla dışarı çıkarıldı. Serapool işçileri, çeşitli eylemlerle seslerini duyuruyorlar. Geçtiğimiz günlerde bir şenlik düzenleyen işçilere ÜİD-DER'li işçilerin yanı sıra direnişteki Arçelik LG işçileri de destek verdi. Yapılan konuşmalarda sınıf dayanışmasının önemine vurgu yapıldı.

Ayrıca işçiler diğer fabrikalardaki direnişçi işçilerle karşılıklı dayanışma ziyaretleri gerçekleştiriyorlar. Direnişçi işçiler, işyerinin önüne yürüyüşler düzenleyerek gidiyor ve seslerini duyuruyorlar. İşçiler yaptıkları bir başka yürüyüşte ise hükümetin savaş çığırıklığını protesto ettiler.

Kamu emekçilerine sefalet zammı dayatması

Çalışma Bakanı Faruk Çelik, toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde kamu emekçilerine reva gördükleri zam tekliflerini açıkladı. Hükümet 2016 için yüzde 4+4, 2017 için yüzde 3+3 öneriyor. KESK üyeleri, TİS taleplerini dile getirmek için çeşitli eylemler yaptılar. Polis ise her zamanki gibi kamu emekçilerine saldırdı. Çeşitli kentlerden Ankara'ya gelerek basın açıklaması yapmak isteyen kamu emekçilerine saldıran polis, yürüyüşe izin vermedi ve emekçilerin demokratik haklarını gasp etti. Açıklama yapan KESK Genel Başkanı Lami Özgen, geçici hükümetle yapılan görüşmelerin yasal olmadığını, toplu sözleşmenin bütün emekçileri, emeklileri ve işçileri gözetecek şekilde düzenlenmesini istediklerini söyledi.

Özgen, Meclis'ten yetki almamış bir hükümetin bakanı olan Faruk Çelik'in zam oranlarını açıkladıktan sonra sendikalarla yapılan toplantıyı bitirmesine ve kendilerine söz hakkı vermemesine de tepki gösterdi. ■

Emekçi Kadınlar Savaş da İstemiyor Düşmanlık da!

Savaşlar neden olur? Kimdir ölen, acı çeken? Evi başına yıkılan, yerini yurdunu terk etmek zorunda kalan kimdir savaşlarda? Çocuğunu, sevdiğini, kardeşini kaybeden kimdir? Savaşın kazananı, kaybedeni kimdir?

Savaşları çıkaranların asıl niyetleriyle emekçi halka söyledikleri hep farklı oldu. Egemenler, kendi çıkarları için oluk oluk kan akıtırken “vatan sağ olsun” dediler. Yoksulluğun acısına ölümün acısını da ekleyen bir anneyse “vatan benim evladımı, neyleyim vatani evladım sağ olduktan sonra” diye haykırdı acıyla. “Daha 19 yaşındaydı. Nasıl kıydınız yavruma, ben saçının teline kıyamazken? Nasıl vurdunuz gözünden, ben öpmeye kıyamazken? Yavrumu vurduranlar, kardeşi kardeşe vurduranlar, siz hiç yavrunuzu toprağın altına koydunuz mu? Çocuğunuzun üstüne toprak attınız mı? Yavrum, diyerek taşı toprağı kucakladınız mı?” diye sordu diğeri. Elbette cevap belliydi...

Savaşa en hevesli olanların, yani iktidarda olanların, zenginlerin, **patronların burnu bile kanamazken, yoksul emekçi çocukları öldürülüyorlar.** Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarında 100 milyondan fazla insan hayatını kaybetti. Cenazesi olmayan, ağıt sesleri yükselme-

yen tek bir yoksul ev kalmamıştı savaş bittiğinde. Patronlar, egemenler, ünlü generaller keyifle ne kadar çok güç ve zenginlik kazandıklarını hesap ediyorlardı. Her iki savaşın sonunda da kazananlar zenginler, kaybedenler yoksullar olmuştu. Eşleri, evlatları cephelerde ölen emekçi kadınlarsa acı içinde yaşam savaşı vermek zorunda kaldılar. Yokluğu, açlığı, acıyı dibine kadar yaşadılar. Geri kalan evlatları için emperyalist savaşlara karşı mücadelenin ön saflarına geçtiler.

Şimdi de Ortadoğu’da yürüyen bir savaş var ve savaşın ateşi her geçen gün büyüyor. **İŞİD gibi cani örgütleri ortaya çıkaran bu savaşın arkasında güç ve zenginlik peşindeki kapitalistler ve emperyalistler var.** Onların çıkarları için her gün yüzlerce insan hayatını kaybediyor. Yüz binlerce insan yerini yurdunu terk etmek zorunda kalıyor. Savaşın acısını en çok kadınlar yaşıyor. İŞİD denen gözü dönmüş örgüt binlerce kadına tecavüz etti, ediyor. Buna itiraz eden kadınları vahşice öldürüyor. En son 19 kadını daha bu nedenle öldürdüler. Kadınlar, 9-10 yaşındaki kız çocukları bile köle pazarlarında satılıyor. Bu zulümden ve ölümden kaçabilenlerse gittikleri ülkelerde pek çok zorlukla karşılaşıyorlar. Türkiye’ye sığınan Suriyeli mültecilerin halini hepimiz görüyoruz. Kucağında küçücük bebekleriyle sokaklarda dilenmek zorunda kalan, çocuğunun karnını doyurabilmek için çöplerden yemek toplayan kadınlar gözümüzün önündeler. Savaşın ateşinden kaçabilmek için ikinci, üçüncü eş olmayı kabul etmek zorunda kalan, fuhuşa zorlanan binlerce Suriyeli kadın var.

AKP ve Erdoğan Suriye’ye girmek için sonunda İŞİD’i bahane ettiler. İŞİD aynı zamanda içeride de çatışmaları kışkırtmanın gerek-

çesi oldu. Seçim sonuçları kesinleşip AKP’nin tek başına iktidar olamayacağı ortaya çıkınca arı kovanına çomak sokuldu, arka arkaya kanlı provokasyonlar yaşandı. Sonunda çatışmalar yeniden başladı. AKP ve Erdoğan bilerek ve isteyerek ülkeyi ateşe attı, attıyor.

Şimdi **halkı bu savaşın gerekli olduğuna ikna etmek için her gün konuşmalar yapıyorlar.** Davutoğlu çıkıp “Evlatlarımızı feda etmeye hazırız” diyor. Ama evlatlarının ölüm haberini alan analar onların eşleri değil. Kendi tuzu kuru evlatlarını sırça saraylarda yaşatırken, bizim evlatlarımızın canına göz dikiyorlar. Ölü sayısı arttıkça oy sayısının artacağını hesap ediyor, savaş çılgınlıkları atıyorlar. Emekçilerin barış çıktığı ise hiçbirinin umurunda değil.

Emekçi kadınlar; zenginlerin, egemenlerin çıkarları için yürütülen bir savaşta evlatlarını kurban vermek istemiyor. Bursa’da asker cenazesinde öfkeli ve acılı kadınlar **“Erdoğan oğlunu askere yolla”** diye haykırıyorlar. Emekçi kadınlar kendilerine “Üç çocuk yetmez beş çocuk doğurun” diyenlere **“savaşlarda çocuklarımızı kurban etmeniz için mi doğuralım?”** diye soruyorlar. “Bizim evlatlarımız ölürken sizinkiler nerede? Bizim evlatlarımız atılan kurşunları sayarken sizinkiler kasalarda para sayıyor!” diyorlar.

Emekçi kadınlar, gözünü iktidar hırsı bürümüş egemenlerin emelleri uğruna çocuklarını feda etmeyecek. Kardeşin kardeşe vurdurulmasına izin vermeyecek! Biz emekçi kadınlar her yerde haksız ve emperyalist savaşa karşı olduğumuzu haykıracağız. **Dünyanın tüm emekçilerinin bizim evlatlarımız, tüm sömürücülerinin düşmanımız olduğunu anlatacağız.** Kapitalistler için dökecek tek bir damla kanımız da feda edecek evladımız da yok! ■

Patronlar Saldırıyor, İşçiler Grevle Yanıt Veriyor

Brezilya: GM işçileri grevde

Sao Paulo'da General Motors fabrikasında grev gerçekleşti. İşten atılmakla tehdit edilen işçilerin öfkesi kontrolden çıktı.

Yüzlerce işçi işten çıkarıldıklarına dair bildirimler alınca, 4 binden fazla GM işçisi 10 Ağustosta süresiz grev oylaması yaptı. İşçiler, Sao Paulo'da bulunan fabrikayla birlikte motor üretiminin yapıldığı Sao Jose dos Campos'taki fabrikada da üretimi durdular.

Bu yıl Brezilya'da otomotiv satışları %20 oranında düşerken, enflasyon, işsizlik ve faiz oranları arttı. Alman menşeli Daimler kamyon fabrikası da faturayı işçilere kesmeye karar verdi. Sao Paulo'da bu ay sonunda işten çıkarma olacağını duyurdu. Firma 2000'den fazla işçinin Sao Bernardo'daki fabrikadan çıkarılacağını bildirdi.

Firma işçilere ücretlerinde bir yıl boyunca %10 kesinti yapılması koşuluyla, işten atılmaları durdurmayı teklif etmişti. Daimler işçileri kararlı bir şekilde firmanın teklifini reddediyorlar. İşlerine, ücretlerine ve haklarına sahip çıkacaklarını dile getiriyorlar.

Şili bakır madenlerinde geçici işçilerin grevi

Dünyanın bir numaralı bakır tekeli olan Codelco'nun ikinci büyük madeninde geçici işçiler 21 Temmuzda greve gittiler. İşçilerin talebi ücretlerin ve çalışma koşullarının iyileştirilmesiydi. Talepleri karşılanmayan işçiler, en önemli bakır madenlerine giden yolları kapattılar. Devlet ve madeni işleten şirket yönetimi işçilerin taleplerine kulak tıkarken, polisi harekete geçirdi. 24 Temmuzda Şili'nin kuzeyinde bulunan ve yine Codelco'ya ait olan Salvador madeninde bir işçi polis tarafından vurularak öldürüldü. Bunun üzerine grev diğer kentlere yayıldı, işçiler madenleri işgal ettiler. Şirket madenlerde üretimi durdurduğunu açıkladı.

İşçiler, bağlı buldukları taşeron ve taşeronun taşeronu şirketlerin de toplu iş sözleşmesi görüşmelerine katılmasını ve Codelco'nun kadrolu işçileriyle aynı şartlarda çalışmayı talep ediyorlar. Çin'in azalan bakır talebi nedeniyle kârının düştüğünü iddia eden ve bunun acısını işçilerden çıkarmaya çalışan Codelco ise, 25 milyon dolarlık bir yatırım planı yürütüyor.

Bolivya'da madenciler grevde

Bolivya'da bulunan maden kenti Potosi dünyanın en önemli gümüş yataklarını barındırıyor. Yüzyıllardır sermaye sınıfına zenginlik, işçilere ise kahır ve yoksulluk veren madenlerde işçiler haftalardır grevde. Potosi kenti, Zengin Dağ anlamına gelen Cerro Rico dağlarının eteklerinde bulunuyor. Madenciler

bu dağa "insan yiyen dağ" adını veriyor. Her ay ortalama 20 işçi bu dağın eteklerindeki madenlerde iş cinayetine kurban gidiyor. Kentin %68'i büyük bir yoksulluk içinde yaşıyor. 15 bin madencinin yaşadığı kentte işçiler için öngörülen yaşam süresi 40 yıl. Gençler büyük oranda işsiz ve 5 yaş altı çocukların %98'i ishal ve bağırsak hastalıklarıyla boğuşuyor.

Madenciler ve Potosi halkı devletin geliştirme programına karşı kendi taleplerini 26 maddede sıralıyorlar. Bu maddeler arasında hastane, köprü ve yol yapılması, rüzgâr enerjisi ve çöpler için geri dönüşüm tesisleri kurulması, doktor ve hemşireler için tıbbi malzeme sağlanması, öğretmenlere ve kamu işçilerine eğitim malzemeleri sağlanması, Zengin Dağ'ın korunması gibi talepler var. Potosi halkı bu talepler için kararlı bir mücadele yürütüyor. Devletse işçilere yönelik saldırılarına devam ediyor, polisi işçilerin üzerine salıyor. 29 Temmuzda Bolivya'nın başkenti La Paz'da düzenlenen bir gösteriye katılan Potosi madencileri polis saldırısına uğradı. İşçiler bu saldırıya da aynı kararlılıkla yanıt verdiler ve polisle çatışmaktan geri durmadılar.

Mısır'da kamu emekçileri yeni yasayı protesto etti

Binlerce Mısırlı kamu emekçisi, 10 Ağustosta başkent Kahire'de bir araya gelerek "Sivil Hizmetler Kanunu"nu protesto etti. Gazeteciler Sendikası önünde toplanan göstericiler, Sivil Hizmet Kanunu'nun iptalini istediler. Mart ayında Meclis'ten geçen bu yasaya göre, İçişleri Bakanlığı ve bazı bakanlıklarda çalışan emekçiler ile ordu ve yargı mensuplarının dışında kalan bakanlıklarda çalışan emek-

çilerin gelirlerinde kesinti yapılacak. Yasa, atama kriterleri, mesleki dereceler, ücretler, emeklilik ve terfi hakkı konularında değişiklikler yapılmasını öngörüyor.

Yeni yasayla birlikte iş güvencesinin ortadan kaldırıldığını belirten işçiler, kolaylıkla işten atılabileceklerini ya da haklarında soruşturma açılabileceğini söylüyorlar. Vergi Dairesi, Gümrük, Toplu Taşıma Kurumu görevlileri, öğretmenler ve arkeologların da aralarında bulunduğu binlerce kişi, Kahire kent merkezinde trafiği keserek ücretlerin yükseltilmesini talep ettiler ve Mısır Planlama Bakanı Eşref el-Arabi'yi teşhir ettiler. Planlama Bakanı yasada bir değişiklik yapmayı düşünmediklerini açıkladı.

Bir işçi, "on yıl çalışsam da rakamsal olarak artıyor gibi görünen maaşım, enflasyonla kıyasladığımızda aynı kalacak" diyerek yasaya tepkisini ifade etti. Arkeoloji bölümünde çalışan bir işçi ise bu yasayla koşullarının daha da kötüye gideceğini söyledi.

Bosna Hersek'te işçiler yeni yasaya karşı ayakta

Bosna Hersek'in başkenti Saray Bosna'da binlerce kişi 30 Temmuzda parlamento binasını kuşattı. Çalışma yaşamını düzenleyen yeni bir yasa çıkarmak için toplanan Meclis'i protesto etmek ve yasayı engellemek isteyen binlerce kişi, trafiği durdurdu, polis kordonunu yararak Meclis'e girmeye çalıştı. Bu protestolara rağmen Meclis yasa tasarısını onayladı. Bosna Hersekli egemenler yasanın sermaye yatırımlarına ve iş hayatına canlılık getireceğini, yeni iş olanakları açacağını iddia ediyorlar. Ancak işçiler ve sendikalar yasanın işçi haklarını kısıtladığını, iş olanakları yaratmak şöyle dursun, işsizliği arttıracığını dile getiriyorlar.

Avrupa Birliği'ne uyum açısından gerekli olduğu iddia edilen ve tüm protestolara rağmen Meclis'ten geçirilen yasaya göre, artık işçilere emekli oluncaya kadar iş gü-

vencesi sağlayan iş sözleşmeleri olmayacak. İşten atmalar kolaylaşacak. Sosyal haklar kısıtlanacak. İşçi düşmanı yasalar çıkaran vekiller oturumun ardından arka kapıdan polis koruması altında çıktılar. İşçilerse haklarının ellerinden alınmasına karşı mücadeleye devam edeceklerini açıkladılar.

Finlandiya'da ırkçılık karşıtı miting

Koalisyon ortağı Finlandiya Partisinden bir milletvekilinin facebook hesabından yaptığı ırkçı yorum, 15 bin Finlandiyalıyı sokağa döktü. Göçmen düşmanı milletvekili 22 Temmuzda şöyle yazdı: "Çok kültürlülük denilen kâbusu yok edecek güçlü ve cesur bir millet hayal ediyorum. Düşmanlarımızın içinde yaşadığı bu çirkin balon çok kısa bir zamanda patlayıp milyonlarca parçaya ayrılacak. Mücadele arkadaşlarıma güveniyorum. Anavatanımız ve gerçek Fin ulusu için sonuna kadar savaşaacağız. Zafer bizim olacak." Bu sözler üzerine 28 Temmuzda Helsinki'de 15 bin kişi bir araya geldi ve "ırkçılığa, milliyetçiliğe hayır" dedi.

İktidar ortağı Finlandiya Partisi göçmenliği zorlaştıran ve yabancıların haklarını kısıtlayan yasalar çıkarılması için çalışıyor. Hem bu yasalara hem de milletvekilinin yorumlarına tepki gösterenler arasında Türk ve Yunan göçmenler de dahil, Avrupa'nın dört bir yanından gelerek Finlandiya'ya yerleşmiş göçmenler vardı. Miting ülkede son yıllarda yapılmış en büyük gösteri oldu. Finlandiya halkının bu tepkisi, milliyetçiliğin dizginsiz bir biçimde azdırıldığı, halkların birbirine düşürülmek istendiği Türkiye'de işçi ve emekçilere örnek olmalıdır.

Pakistan'da 300 işçinin güvencesiz çalışmaya karşı zaferi

Pakistan'da petrol tekeli Shell'e bağlı olarak çalışan 300 işçi Pakistan Kimya, Enerji, Maden ve Genel İşçiler Federasyonu PCEM'in desteğiyle 2 senedir sürdürdükleri mücadelelerini kazandılar. İşçiler Karaçi eyaletinde bulunan Shell Pakistan'a ait Lubricant tesislerinde çalışırken Insaf Shell Pakistan İşçileri Sendikasını kurdular. Şirket yönetimi, işçilerin kendi resmi çalışanları olmadığını iddia ederek sendika başvurusunun reddedilmesini istedi. Ancak Sendika Tescil Müdürlüğü, işçilerin kurduğu sendikayı Temmuz ayında tescil etti. Bu kararla taşeron bünyesinde çalışan 300 işçinin Shell'in asıl işçisi oldukları ve belirsiz süreli iş sözleşmesiyle çalıştırılması gerektiği açığa çıktı.

Shell Pakistan'ın bünyesinde sürekli çalışan statüsünde sadece 59 işçi var. 500 işçi ise taşeron olarak çalışıyor. Yeni kurulan Shell Pakistan İşçileri Sendikası artık toplu sözleşme görüşmesi yapabilecek ve PCEM'e üye olabilecek. İşçilerin bu zaferi taşeronlaştırmaya karşı mücadele eden işçilere örnek teşkil ediyor. ■

İtaat Eden, Sömürüye Boyun Eğen Gençlik Olmayacağız!

■ UID-DER'li bir grup genç işçi-öğrenci

“Evlatlarımızı feda etmeye hazırız” naralarıyla gençlerin ölüme itildiği, savaşın kirliliğini daha yakından gösterdiği günlerden geçiyoruz. Şiddetin her türlü, yok-sulluk, işsizlik her geçen gün daha da artıyor. Kapitalist düzen, işçi ve emekçilerin çocukları olan biz gençlerin geleceğini karartırken, bizlere bireysel kurtuluş hayalleri pompalamaktan geri durmuyor. **Savaşın, sömürünün, iş kazalarının ve iş cinayetlerinin kol gezdiği bir cehennemde, “zengin olduğunuzu hayal edin, siz de yapabilirsiniz” deniyor bizlere.**

Ezbere ve sınav silsilesine dayalı eğitim sistemi içerisinde “paçayı kurtarma” adına pek çok zorlu yoldan geçiriliyor. İyi bir meslek edinerek “sınıf atlama, paçayı kurtarma” hayalleri daha küçük yaşlarda kafamıza kazınıyor. Lise döneminde daha iyi bir gelecek için maddi ve manevi tüm koşullarımızı zorluyoruz. Kapısından girdiğimiz üniversitelerin bizlere yepyeni bir dünya açacağını düşünüyoruz. Hayatımızdaki tüm zorlukların ortadan kalkacağı, yoksulluk belasından kurtulup varlık içinde yaşayacağımız hayali için kıyasıya bir rekabetin içinde çırpınıyoruz. Liselerden üniversitelere onca sene verdiğimiz emek, patronların değirmenine su taşıyor. Bizler kendimizi, ruhumuzu, vücudumuzu yıpratıp mahvederken, okulları bitirdiğimizde bir iş bulabildiğimize şükredecek hale getiriliyor. Yoksulluğu iyice öğreniyoruz. Çaresizliği ve bastırılmışlığı iliklerimizde hissediyoruz. Gelecek hayalleri kurarken, zalim ve kıyıcı ağızlardan “feda edilmeye hazır” olduğumuzu duyuyoruz. Hayatımızı ellerimizden, avuçlarımızdan kaydıran sorunların ortasında buluyoruz her defasında kendimizi. Ne yapsak bu sorunlardan kaçamıyoruz. Çünkü **bu sorunlar bireysel değil, içinde yaşadığımız düzenin yol açtığı toplumsal sorunlardır.**

Kapitalizm denen bu sömürü düzeni, yaşanan onca

toplumsal sorun karşısında sesini çıkarmayan bir gençlik istiyor. Sorgulamayan, sadece kendini düşünen, magazin, futbol, alkol ve uyuşturucu ile zihinleri ele geçirilmiş gençler yaratmaya çalışıyor. Her birimizi tek tek hedefine alıyor. İşçi sınıfının gençleri için aklar atıyor, tuzaklar hazırlıyor, birinden kaçsak diğerine yakalanmamızı istiyor. Geleceğimizi krizlerle, savaşlarla, maddi ve manevi çöküntüyle çiziyor.

Böyle bir düzende bireysel kurtuluş hayalleri sorunlarımıza çare olabilir mi? Böyle bir düzen bizlere daha iyi bir gelecek sunabilir mi? Bu sorunun cevabı bellidir. Hiç kimse bataklıktan çırpınarak kurtulamaz. “Paçayı kurtarmak” için tek başımıza değil, anne babamızın da bir parçası olduğu işçi sınıfının mahkûm edildiği kötü koşullardan kurtulmak için hep birlikte çalışalım. Sınıf atlama hayalleri içinde boşa harcadığımız çabayı, bize karanlık bir gelecek sunan sömürü düzenini parçalamak için harçayalım. Çünkü bugün genç işçiler ve öğrenciler olarak mücadeleye atılmaya her zamankinden daha fazla ihtiyacımız var.

Gerek dünyada gerekse Türkiye’de çok sayıda genç işçi ve öğrenci mücadeleye atılıyor. İşsizliğe, yoksulluğa, kirliliğe, savaşlara, ırkçılığa, kazanılmış hakların ortadan kaldırılmasına karşı birlik içinde hareket ediyorlar. Bizler de bu düzenin zihnimizi ele geçirmesine karşı çıkalım. Hayatımızdaki en kritik dönemlerden biri olan gençlik yıllarımızda safımızı iyi belirleyelim. Bizler işçi sınıfının gençliğiyiz ve geleceğin işçileriyiz. Bize yakışanı yapalım. Eğitim düzeyimiz ne olursa olsun, çamura saplanmış bu düzende bireysel kurtuluş için değil, toplumsal kurtuluş için mücadele edelim. **İtaatkâr ve kanaatkâr değil, mücadeleciler ve boyun eğmeyen gençler olalım!** Ağaç yaşken eğilirmiş. Biz ağaç değil insanız. İşçi sınıfının bir parçasıyız. Daha genç yaşta dik durmayı öğreneceğiz. Doğru safta ve dimdik duracağız. ■

İşsizlik Çığ Gibi Büyüyor!

■Sefaköy'den UID-DER'li bir işçi

Türkiye İş Kurumu'na başvurarak iş arayan kayıtlı işsizlerin sayısı, geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 31,9 oranında artarak 3 milyon 142 bin 524 kişiye ulaştı. İşinden memnun olmayanlar ve emekli olmalarına rağmen aktif iş arayanlar eklendiğinde ise, bu sayı geçen yılın aynı dönemine göre 760 bin 264 kişi artarak 5 milyon 182 bin 390'a yükseldi.

Üstelik patronlar ve devlet, işsizlik rakamlarını düşük göstermek için türlü oyunlar çeviriyor. Resmi işsizlik rakamlarına, umudu olmadığı için ya da başka sebeplerle son 4 haftadır iş arama kanallarını kullanmayanlar dâhil edilmiyor. Yani devletin gözünde birçoğumuz türlü kriterlere uymadığımız için işsiz bile sayılmıyoruz.

Patronlar iş saatlerini giderek yükseltiyorlar. Bırakalım daha düşüğünü, 8 saatlik işgünü bile biz işçilerin dünyasında ne yazık ki hayalden ibaret. Çalışma günü ortalama 12 saate çıkmış durumda. Fiilen 14-16 saate varan çalışma süreleriyle telef oluyoruz. Üstelik iş yükümüz de her geçen gün artıyor. Patronlar daha fazla kâr etmek için bir işçiden iki hatta üç makineye bakmasını istiyor. Böylece üç işçinin yapacağı işi bir işçiye yaptırarak iki işçiyi kapının önüne koyuyor. Üç makineye bakan işçiyi de bu işi yapacak binlerce insan var diyerek korkutuyor. Çoğumuzun bizzat yaşayarak bildiğimiz bu durum üzerinden işsizliğe baktığımızda, kayıtlı işsizlerin 1 milyon 666 bininin neden 1 yıl ve daha uzun süredir iş beklemediğini anlamış oluyoruz.

Resmi verilere göre her 10 üniversite mezunundan biri işsiz. Kayıtlı işsizlerin 368 bin 974'ü üniversite, yüksek lisans ve doktora mezunlarından oluşuyor. Bu rakamlara mezun olduğu bölümle ilgili iş bulamayıp geçici olarak başka bir işte çalışan insanlar dâhil bile değil! Bu gibi veriler de eklendiğinde diplomalı işsiz sayısı katlamalı olarak artmış oluyor. Yoğun bir sınav temposundan geçen, onca emek harcayan ve yaşamını sağlayacak bir iş bulma umuduyla okuyan yüz binlerce genç de işsizlikten payına düşeni alıyor.

Kayıtlı işsizler içinde 15-19 yaş grubuna dâhil olan 125 bin 691 kişi var. Yani daha okul çağlarında olan fakat bin bir maddi sorun yüzünden çalışmak istediği halde çalışamayan, 125 binden fazla kardeşimiz var. 60 yaş ve üstünde olan 23 bin 383 kişi de kayıtlı işsizler içinde. Patronlar her defasında televizyonlarda çok vicdanlı olduklarından dem vuruyorlar. Bu nasıl vicdandır ki 23 binden fazla yaşlı insan, ömrünü tamamlamayı iş kuyruklarında bekliyor!

Kardeşler, rakamların dili soğuktur. Acılar, rakamların gri tonlarıyla anlatılamaz. Çoğu zaman ağızımızdan kolayına çıkan bir sayının aslında ne kadar çok insan olduğunu ve bu insanların her birinin de kendilerine ait bir hayatı, bir hikâyesi olduğunu unuturuz. Gözümüzün önünde bir milyon insanı canlandıralım. Tarihteki nice ordu bu sayının en çok üçte biriyle zaferler kazandı. Biz ise işçi sınıfı olarak milyon değil milyarlarız. Tarihin gördüğü en büyük ve en güçlü orduyuz. Yeter ki gücümüzün farkında olalım ve bizlere yaşamı zehir eden patronlara karşı mücadele verelim. İşte o zaman; işsizliği, yoksulluğu, savaşları, acıları, sömürüyü sadece yeryüzünden değil insanlığın kelime dağarcığından silip atarız. ■

Dudullu ve İMES İşçilerine Çağrı!

■Sancaktepe'den UID-DER'li işçiler

İşçi Dayanışması gazetemizi Dudullu ve İMES Sanayi Sitesindeki işçilere ulaştırmaya devam ediyoruz. Gazetemizin her ay çıkan yeni sayısını götürdüğümüz UNO, UMUR, ABB, Greif, Armsan gibi büyük fabrikalarda ve diğer fabrikalarda sohbet ettiğimiz işçiler, yaşadıkları sorunları ve sıkıntıları dile getiriyorlar.

Türkiye'nin ilk 500 büyük şirketi arasında olan UMUR ve UNO'nun da bulunduğu bu iki sanayi bölgesinde işçilerin yaşadıkları sorunlar da büyük. Patronlar ilk 500'lere girerken işçiler ağır ve yorucu çalışma koşullarında çalışıyorlar. Birçok işçinin aldığı ücret asgari ücret veya biraz üzeri. O da mesailerle birlikte. Düşük ücretler yüzünden işçiler sürekli fazla mesai yapmak zorunda kalıyorlar. Vardiyalı olarak çalışan fabrikalarda işçiler çift vardiya çalışarak fazla mesai yaptıklarını söylüyorlar.

Fabrikaların birçoğunda taşeronluk var. İşçiler önce taşeron şirkette sözleşmeli olarak işe alınıyor, sonra "beğenilir"lense kadroya geçiriliyorlar. Taşeron olarak çalışan işçilerinse hiçbir iş güvencesi yok. Bölgede sendikali olan işyerlerinde işçiler toplu sözleşme dönemlerinde istedikleri zam oranını alamadıklarını, taleplerinin uzlaşmacı sendikalar yüzünden hayata geçirilmediğini, toplu sözleşme döneminden aylar sonra bile süreçle ilgili bir ilerlemenin olmadığını, sorduklarında kendilerine görüşmelerle ilgili net bir bilgi verilmediğini dile getiriyorlar. Bu durumu sorgulayan işçilere ise baskı yapıldığını ya da işten atıldığını belirtiyorlar. Ayrıca zam dönemlerinde ve toplu sözleşmelerde patronun özellikle işçiler arasında rekabet yaratmak ve bölmek için farklı zam oranları belirlediğini ifade ediyorlar.

Bütün işyerlerinde olduğu gibi bu sanayi bölgesindeki fabrikalarda da işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin alınmamasından dolayı işçiler iş kazalarıyla ve yaralanmalarla karşı karşıya kalıyorlar. Fabrikalarda performans oranlarının artması nedeniyle işçiler durup dinlenmeden sürekli çalışmak zorunda kalıyorlar. Tirajlar yükseldikçe işçilerin hayatları da tehlikeye giriyor. Çoğunlukla daha seri üretim için makinelerin sensörleri iptal edilerek iş kazasına davetiye çıkarılıyor. Tırnakları çıkan, parmağı sıkışan, çuval dikmekten dolayı elleri nasır bağlayan, ağır yük kaldırmaktan dolayı beli sakatlanan binlerce işçi bu sanayi sitelerinde her gün patronların kârı için hayatları pahasına çalışmak zorunda kalıyorlar.

Ancak tüm bu sorunlar çözümsüz değil ve çözüm işçilerin elindedir. Konuştuğumuz işçilerden sorunların nasıl çözüleceğiyle ilgili umutsuz olan da vardı, "ne yapacağız?" diye soran da. Kardeşler, ümitsiz olmayalım, eğer istersek bir araya gelebilir, birlik olur ve haklarımız için patronların karşısına dikilebiliriz. Metal işçilerinin başlattığı mücadele buna örnektir; birleşen işçi kendisini güçlü ve haklı hisseder, kendine ve etrafındakine güvenir. İşte eksik olan şey budur. İMES ve Dudullu Sanayi bölgesinde çalışan tüm işçiler olarak; sendikali-sendikasız, taşeron-kadrolu ayrımı yapmadan yan yana gelmeli, haklarımız için mücadele etmeliyiz. Gücümüz birliğimizden gelir! ■

“Kara Liste” Nedir?

■ Gebze’den bir gıda işçisi

Sendikalaşma, iş durdurma, grev veya işgal eylemleriyle haklarını arayan işçiler, büyük oranda işten atma saldırısıyla karşı karşıya kalıyorlar. Haksızlıklar, haksız yere işten atılmak yetmiyormuş gibi işçiler patronlar tarafından “kara listeye” alınıyorlar. Bir daha iş bulamayacak olmakla, işsizlikle korkutuluyorlar. Patronların elinde birer sopaya dönüşmüş olan “kara liste” nedir ve bu liste niçin tutulmaktadır?

Kara liste, yani patronların hakkını arayan işçileri kaydettikleri liste. Mücadeleci işçilerin yer aldığı bu listeyi patronlar sanayi bölgelerinde, faaliyet yürüttükleri sektörlerde veya aynı işkolunda bulunan bütün diğer patronlarla paylaşırlar. Bu listeye giren işçi söylenenlere göre bir daha iş bulamaz ve uzun yıllar boyunca işsizlikle karşı karşıya kalır. Adeta siciline işlenen bir suç gibi nereye gitse, hangi işe başvursa hemen aleyhinde bir delil olarak kullanılmış. Listeden adını sildirmek için pişmanlık göstermek, bir daha bu işlere, yani hak alma işlerine girmeyeceğine yemin billâh etmek gerekliymiş.

Patronlar hakkını aramak için grev, işgal ve benzeri eylemlere girişen işçileri birçok aşamada korkutup, cezalandırmaya çalışırlar. Önce şef ve müdürlerle işlerine geri dönmeleri sağlanmaya çalışılır, işten atılmakla tehdit edilir, polis çağrılarak tutuklanacağı söylenir, nihayet geri adım atmayan işçileri kara listeye aldıkları söylentisiyle susturmaya çalışırlar.

Geçmişte mücadele eden işçiler patronlar tarafından polise, mahkemelere, sivil faşistlere, çetelere ihbar edilmişlerdi. Patronların kurdukları dernek, sendika ve konfederasyonlarla bu işçilere iş vermemek konusunda anlaşmışlar çokça görülmüştü. Fakat patronların bu tezgâhı mücadeleden yılmayan işçilerin kararlılıkları sayesinde çökmüştü. **İşçiler mücadele eden, hak almak için büyük fedakârlıklar göstererek öne çıkan işçi arkadaşlarını korumak için, işten atılmalarını önlemek için birlik ve dayanışma içinde olmuşlardır.** İşsiz geçen dönemlerde de maddi olarak dayanışma göstererek, sınıf kardeşliğinin en güzel örneklerini göstermişlerdir.

Bugün patronlar yine böylesi yollara başvurup, işçileri korkutmaya teşebbüs edebilirler. Haksız bir düzen, zaten onurlu, başı dik, mertçe uygulamalarla yol almaz. Mutlaka birtakım sinsi, kara, çirkin listelerle, çetelelerle yol alır. İşçileri ihbar eden zihniyet ancak sömürüye dayalı

bir sistem olabilir. Fakat her şeye rağmen işçiler mücadeleye atıldıkça, hak alma eylemlerini birlikte, kitlesel, hep beraber gerçekleştirdikçe patronların tuttuğu kara listenin hiçbir anlamı olmayacaktır. Yani mücadeleye atılan işçilerin sayısı on binleri yüz binleri buldukça hangi birimizi kara listeye alabilirler ki?

Hakkını almak için mücadeleye atılan işçiyi kara listeye almakla tehdit eden bir patron resmen suç işlemektedir. İşçi haksız yere örneğin 25/2 maddeden işten atılsa bile bu başka bir işyerinde aynı işçinin işe girmesine mani olamaz. İş mahkemeleri neticesinde işçilerin neredeyse tamamının patronların yalan gerekçeleriyle işten atıldıklarını kanıtlanabilmektedir. Kara listenin resmi anlamda hiçbir hükmü yoktur. Her işçi arkadaşımızın bu durumu bilmesi gerekmektedir.

Patronların kara liste tehditleri, biz işçileri işsizlikle tehdit ederek, bir daha haklarımız için mücadele etmememizi, pişman olmamızı, teslim olmamızı sağlamaya dönük bir çabadır. İşçiler mücadeleye birileri kışkırttığı için değil, haklarını almak istediklerinde bütün kapılar yüzlerine kapandığı için başvururlar. Çünkü işyerinde patron kazandıkça, sermayesi arttıkça işçinin de kazanması ve ücretini arttırması patronların iyi niyetiyle gerçekleşmez. Örgütlenmek ve üretime gelen gücünü kullanarak ortak bir kararla talepleri patronlara kabul ettirmek gerekmektedir. Bunun tek yolu da mücadele etmekten geçmektedir.

İşçilerin verdiği mücadeleler çok zor ve ağır koşullarda gerçekleşir. Baskı ve yasakların yanı sıra patronların amansız saldırılarını da göze almak gerekmektedir. İşçilerin mücadele etmesi hiçbir patronun işine gelmez. Patronlar bu mücadeleyi durdurmaya, karalamaya veya yenilgiye uğratmaya çalışırlar. İşçileri bölmek için ellerinden geleni yaparlar. Fakat sonuç ne olursa olsun verilen mücadele işçinin insan olmak, alın terine sahip çıkmak, ailesinin geçimini sağlamak için zorunlu olarak vermesi gereken bir mücadeledir. Kara listeye alınmak veya işten atılmak bu mücadeleye atılan işçinin ödeyeceği bir bedeldir. Kazanmak ve adını onur listesine yazdırmak için başka bir yol da yoktur. ■

Sendikalar İşçilerin Mücadele Örgütleri Haline Gelmeli

■ Tuzla'dan bir işçi

Ben seramik fabrikasında çalışan bir kardeşinizim. Çalıştığım fabrikada meydana gelen bazı olayları sizlerle paylaşmak istedim. Ben sendikalı bir işçiyim. Geçen yılın sonuna doğru fabrikamızda sendikamızın işyeri delege seçimi oldu. Ardından da fabrikada temsilci seçimi oldu. Ben ve bir grup arkadaş bu görevlere talip olduk. Arkadaşlarımız da bizleri seçti. Göreve geldiğimiz günden bugüne çok sıkıntılarla karşılaştık. Çünkü eski yönetici ve temsilci arkadaşlarımız işverenle gayet iyi anlaşıyorlardı. Bizler de bu samimiyetin doğru olmadığını, sendikanın özellikle çalışanların sorunlarını gidermek için çalışması gerektiğini söylüyorduk. Sendikamızın varlık sebebi işçilerin çıkarları için mücadele etmektir. Ama bu anlayışı yok etmişlerdi. İşverenler sevmedikleri kişileri rahatlıkla işten çıkarabiliyorlardı.

İşçi arkadaşlarımız kendi sorunlarını ve sıkıntılarını temsilci arkadaşlara söylediğinde sanki duvarlara anlatıyorlardı. Eski temsilciler vurdumduymazlık çindelerdi. Kendi yerleri garanti olsun, kendilerine yakın olanların yeri sağlam olsun, gerisini boş verin mantığı içinde idiler. Bizler göreve geldiğimiz günden beri silikozis hastalığına yakalanmış veya bu risk altında çalışan birçok arkadaşımızı önce ÜİD-DER'le tanıştırdık. Sonra onların da yardımıyla Çapa Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Ana Bilim Dalına ve silikozis konusundaki çalışmalarıyla bilinen Prof. Dr Zeki Kılıçaslan'a götürdük. Sonra sendikamızı da devreye koyduk. Bunların yanı sıra işyerinde ses ve toz ölçümleri yapılmasını sağladık. 57 arkadaşımızın işitme kaybıyla karşı karşıya olduğu tespit edildi. 11 kişide riskin yüksek olduğu görülünce bu 11 arkadaşımıza özel kulaklıklar alınmasını sağladık. Üretim içinde maske takmadan, gerekli durumlarda bel kemeri, kulaklık, iş ayakkabısı kullanmadan çalışmak zorunda bırakılmasını engelledik. Kışın soğuk olduğu için depoya ısıtma sistemi getirttik. Doğalgazlı tozlama ve sırlama bölümündeki kabinlerin yeniden yaptırılmasını sağladık. Elbette bütün bunlar mücadele etmeden başarılamazdı. Her biri için patronla karşı karşıya geldik.

Bir süre önce de yeni dönem toplu iş sözleşmemizi imzaladık. Bu sözleşme görüşmeleri de kolay geçmedi. Patron mücadeleden yana tavır koyduğumuz için beni ve birkaç arkadaşımı hep tehdit etti. Bizi işçi arkadaşlarımızı kışkırtmakla suçladı. Bizim yüzümüzden rekabet gücünü kaybettiğini iddia etti. Toplu sözleşmede talep ettiğimiz her şeyi alamadık. Ama tüm sosyal haklarda önemli bir iyileştirme almayı başardık. Ancak kök ücretimizde talep ettiğimiz artışı ise elbette istediğimiz rakamda bitiremedik. Bunun sebeplerinden biri elbette yeterince örgütlü olmayışımızdı. Örneğin neredeyse grevin eşğine gelmişken

bile özellikle eski yönetim ve temsilcilerin tarafını tutan bir grup işçi arkadaşımız bizleri yani çoğunluğun seçtiği kişileri hedefine koyup patronun işine yarayacak şekilde farklı sorunları öne çıkardı. Biz onlara birlik olmanın önemini anlatamadık. Toplu sözleşmede taleplerimizin kabul edilmesi için mücadele ederken, bir kısım işçi arkadaşımız “yemek niye böyle çıktı?”, “servis niye bugün böyle oldu?”, “maaş bir gün geç yattı” gibi sorularla tepkisini bize döndürdü. Bu sorunları bilinçli olarak çıkararak işveren bu tepkileri, toplu görüşmede bize işçiler sizden şikâyetçi, siz işçileri kışkırtıyorsunuz diyerek döndürdü.

Biz bu fabrikada temsilci seçildik. Ama biz elbette bizi seçen sınıf kardeşlerimizle değil patronla mücadele etmeliyiz. Hepimizin rakibi de patronlar olmalıdır. Sendikalı olmak yetmiyor, hep birlikte omuz omuza vermeliyiz. Bu toplu sözleşme içerisinde ekstradan 10 arkadaşımıza %12'lik bir iyileştirme yaptırıldı. Elbette bu en iyi kazanım değildir. Elbette buna muhalefet olacaktır. İşçilerin örgütünün demokrasisinin gereğidir bu. Ama biz işçi arkadaşlarımızın bize eksiklerimizi söyleyebileceği ve bizim de bunları görüp düzeltebileceğimiz bir örgütlenme yaratmalıyız. Bizler nasıl daha güçlü olabiliriz, bunun yollarını hep birlikte arayalım ki güçlü olalım. Şimdiye kadar bu konuda ÜİD-DER'de tanıştığım tüm arkadaşlara teşekkür ederim. İyi ki varsınız. Her sıkıştığımızda aradığımızda gereken bilgi ve desteği sağladıkları için de teşekkürlerimi bir borç bilirim. ■

Savaşa HAYIR De!

Sen. Makine başındaki işçi, sana yarın su boruları ve vanalar yerine çelik miğferler ve makineli tüfekler yapmanı emrederlerse, yapacağın bir tek şey var: HAYIR de!

Sen. Tezgâhı ardındaki işçi kız, sana yarın bomba doldurmanı ve keskin nişancı tüfekler için hedef dürbünleri monte etmeni emrederlerse, yapacağın bir tek şey var: HAYIR de!

Sen. Laboratuardaki araştırmacı, sana yarın yeni bir ölüm makinesi icat etmeni emrederlerse, yapacağın bir tek şey var: HAYIR de!

Sen. Odasındaki ozan, sana yarın aşk şarkıları yerine nefret şarkıları söylemeni emrederlerse, yapacağın bir tek şey var: HAYIR de!

Sen. Hastası başındaki doktor, sana yarın savaşa adam yazmanı emrederlerse, yapacağın bir tek şey var: HAYIR de!

Sen. Kürsüdeki din adamı. Sana yarın savaşa dair kutsal sözler söylemeni emrederlerse, yapacağın bir tek şey var: HAYIR de!

Sen vapurdaki kaptan, sen havaalanındaki pilot, sen trendeki makinist, sen kamyon şoförü; sana yarın buğday yerine top ve tank taşımanı emrederlerse, yapacağın bir tek şey var: HAYIR de!

Wolfgang BORCHERT (kısaltılarak alınmıştır)

İŞÇİNİN BULMACASI

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															

Soldan Sağa

1. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın erken seçime gitmek amacıyla kurulması için özel çaba sarfettiği hükümet ortaklığı. Temsili demokrasi gereği belli aralıklarla milletvekili veya belediye başkanlarını oy kullanarak seçme.
2. Bir devletin, bir hanedanın veya bir şehrin simgesi olarak kabul edilmiş resim, harf veya şekil. Yeni uykudan uyanmış. Bir bağlaç.
3. Futbolda savunmanın önünde görev yapan ve top kesip dağıtan oyuncu. Dijital sözcüğünün karşıtı.
4. Sarhoş bağırması. Bayındırlık. Ağaçlıklı yol.
5. Fırat Haber Ajansı kısaltması. Belli, açık. Bir erkek ismi. Kırmızı.
6. Daha önce işçilerin grev yaptığı Kimberly Clark fabrikasının kısaltması. Kaderde yazılı olduğuna inanılan ölüm vakti. İlaç, merhem. Nazi hücum kıtası.

7. Bir kadın ismi. Yağma. Meyve, sebze fiyatlarına, kiralara, sağlık masraflarına gelir, işçi ücretlerine gelmez.
8. Bir işaret sıfatı. İsviçre'de bir nehir. Ana kara.
9. İktidarda her şeyi kontrol etmek isteyen Tayyip Erdoğan'ın arzu ettiği yönetim sistemi. Güvenilir kişi.

Yukardan Aşağıya

1. Makinelerde, bir milden başka mile hareket aktaran kayışların takıldığı demir çember. Eski dilde su.
2. Yaş bakımından üç kardeşin büyüğüyle küçüğü arasında bulunan.
3. Biçimsiz. Yüksek Askeri Şura kısaltması.
4. Su ile kaynatılarak bulamaç kıvamına getirilmiş pirinç. Dest.
5. Şüpheli, kuşku.
6. 4 yıldır devam eden savaşta yüz binlerce insanın hayatını kaybettiği Ortadoğu ülkesi. Öğütülerek toz durumuna getirilmiş tahıl.
7. Yüzyılın kısaltması. Bira yapmak için çimlendirilip kurutulmuş hazırlanmış arpa.
8. Petrolde bulunan renksiz ve sıvı halde hidrokarbon. Bal yapan böcek.
9. Bir çeşit ağırlık ölçüsü birimi. Tahıl ayıklama aracı.
10. Lantanın simgesi. Şaşma anlatan bir söz.
11. "Kemal ..." ünlü bir sinema sanatçısı.
12. Yankı. Bir harfin okunuşu.
13. Zahmet, sıkıntı. Nevale.
14. Uluslararası Çalışma Örgütü kısaltması. Gelecek.
15. Megalomaniye tutulmuş olan, kendini çok büyük gören kimse.

Geçen Ayın Çözümü

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Z	F	S	A	C	H	S	P	I	R	A	M	I	T	
2	A	R	I	Z	A	E	S	L	N	Ü	Ü				
3	L	A	R	R	A	N	T	I	Y	E	Z	I	R		
4	I	N	A	T	İ	T	O	A	S	İ	L	K			
5	M	S	A	K	T	P	O	Ç	E	K	İ	M			
6	A	K	R	A	D	A	K	S	İ	L	M	E			
7	K	B	A	B	A	J	E	M	E	L	T				
8	A	L	M	U	S	A	İ	S	E	A	R	A			
9	S	I	V	A	S	Ç	A	T	N	A	M	A	L		

İşçilerin Sordukları / 39

Belirli süreli iş sözleşmesinde süre sınırı nedir?

2003 yılında değişen İş Kanunu'nda sözleşme türleri patronlar lehine çeşitlendirilmiştir. Eskiden sadece "belirsiz" süreli iş sözleşmesi yapılıyorken, yeni iş kanununda "belirli", "çağrı üzerine", "kısmi süreli" gibi iş sözleşmeleri de tanımlanmıştır. İşe başlarken sözleşmenin sona ereceği tarihin yazılı olarak belirtildiği sözleşmelere "belirli süreli iş sözleşmesi" denir. 4857 Sayılı İş Kanunu'nun 11. ve 12. maddeleri belirli süreli iş sözleşmesiyle ilgili olarak düzenlenmiştir.

Belirli süreli iş sözleşmeleri, işin niteliğine göre en çok 3 yıllık olabilir. Esaslı bir neden olmadan üst üste birden fazla yenilenen iş sözleşmesi belirsiz süreli iş sözleşmesi olarak kabul edilir. Örneğin, 5 yıl boyunca aynı işyerinde birbirini izleyen birden fazla belirli süreli iş sözleşmesi imzalayan taşeron bir temizlik işçisinin sözleşmesi belirsiz süreli olarak sayılır.

Belirli süreli iş sözleşmesinde süre, bir tarih olarak veya gün, hafta, ay, yıl gibi belirli bir zamanı gösterecek şekilde belirlenebilir. Bu nedenle çalışılacak olan süre sözleşmede açık bir şekilde yazılmalıdır. Örneğin, iş sözleşmesinin 8 ay, 6 hafta, 90 gün veya 2 yıl sonra sona ereceği kararlaştırılabilir. Ancak "yaklaşık 2 ay sonra", "azami 1 yıl kadar" gibi sözleşmenin süresi konusunda tereddüde mahal verecek ifadeler kullanılması halinde, yapılan sözleşme belirli süreli sözleşme olarak kabul edilmeyecektir. Eğer imzalanan sözleşmede çalışılacak olan işin ne kadar süreceği belirli bir şekilde yazılmamışsa bu sözleşme daha baştan itibaren belirsiz süreli sözleşme olarak sayılır.

Patronlar için tazminatsız ve esnek çalıştırma türü olan belirli süreli iş sözleşmesi işçiler açısından birçok hak kaybına neden olmaktadır. Belirli süreli sözleşme, işçinin kıdem ve ihbar tazminat hakkını ortadan kaldırırken, işten atılan işçi pek çok durumda işe iade davası açamıyor. Belirli süreli iş sözleşmesi türüne göre çalıştırılan işçiler, pek çok yasal haktan mahrum ediliyorlar.

Belirli süreli iş sözleşmeleri hangi durumlarda yapılmaktadır?

- 6 aylık, 11 aylık, 3 yıllık, belli tarihler arasında gibi belli bir süre için,
- Binanın yapımı, kaba inşaatın tamamlanması, sıva işlerinin tamamlanması, ağaç kesim işinin yapımı, kalorifer kazanının imal ve montaj işinin yapımı gibi belirli bir işin tamamlanması, imalatın ya da inşaatın tamamlanması için,
- Askerde olan, doğum izninde olan, hasta olan bir işçinin işine dönmeye kadar, ilave siparişlerin kar-

şılması (belli bir olgunun ortaya çıkması) gibi durumlarda yapılmaktadır.

Belirli süreli iş sözleşmeleri, işyerinde geçici olan işlerde uygulanması gerekiyorken, patronlar asıl işi yapan işçileri de belirli süreli iş sözleşmeleriyle işe almaktadırlar. Böylece işçi kadrosuz, tazminatsız, sendikasız çalıştırılmaktadır.

Belirli süreli iş sözleşmesi ile çalışırken, süre dolmadan işten çıkarıldığımızda kalan süre için dava açabilir miyiz?

Belirli süreli iş sözleşmesi ile çalışan işçiler, sözleşme süresi bitmeden önce patron tarafından haklı bir neden olmaksızın işten çıkarıldıklarında, kalan süreye ait ücretleri patron tarafından ödenmek zorundadır. Kalan süreye ait ücret işçiye brüt ücret üzerinden hesaplanarak öden-

melidir. Örneğin, bir yıllık iş sözleşmesi ile çalışan bir işçi, sözleşmenin sekizinci ayında haksız bir şekilde patron tarafından işten çıkarıldığında, kalan dört aylık süreye ait ücretini patrone alma hakkına sahiptir. Eğer patron bu dört aylık süreye ait ücreti ödemezse işçi dava açarak bu ücretin kendisine ödenmesini talep edebilir.

Bu duruma, bir elektrokimya fabrikasında belirli süreli iş sözleşmeli olarak çalışan ÜİD-DER'li bir işçinin açtığı dava örnek olarak verilebilir. 11 aylık sözleşme ile çalışan işçi arkadaşımız, patron tarafından sözleşmenin 3'üncü ayında, Pazar mesaisine kalmadığı gerekçesiyle işten atılmıştı. İşten çıkarılırken, sözleşmeli olduğu ve hiçbir hak iddia edemeyeceği söylenmişti. Fakat işçi arkadaşımız boyun eğmedi ve kalan sürede çalıştırılmadığı ve kayba uğradığı için dava açtı ve kazandı. ■

İşçilerin Velinimeti Kimdir?

Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekçi otomotiv işçilerinin Bursa'daki iş bırakma eylemlerini basına değerlendiren, "ihracatta 500 milyon dolar kaybımızın olduğunu hesap ediyoruz" diye açıklamada bulunmuştu. Zeybekçi, "işçi için işveren, işveren için işçi velinimettir" diyerek işçileri eylemlerine son vermeye çağırıyordu. Birinin velinimeti olmak onu korumak, iyilik ve bağışta bulunmak, ona kazandırmak anlamına geliyor. Bu tanımlamaya göre işçiler patronların velinimetidir. Çünkü patronlara kazandıran işçilerdir. Dizginsiz bir sömürüyle işçilerin sırtından servetler kazanan patronlar ise, işçileri velinimet olarak değil makine parçası gibi görüyorlar. **Patronlar işçilerin velinimeti olsaydı iyi bir ücret vermeleri, çalışma saatleri başta olmak üzere çalışma koşullarını iyileştirmeleri ve işçilerin sosyal haklarını iyileştirmeleri gerekmez miydi?** Velinimetlik, işçileri asgari ücrete mahkûm etmekle, işten atmakla, iş güvenliği önlemlerini almamakla, sendikalaşma hakkına saygı duymamakla, grev haklarını yasaklamakla olmaz. Demek ki burada birbirinin velinimeti olan insanlar değil, çıkarları taban tabana zıt iki insan grubu var. Patronlar sınıfı ve işçi sınıfı.

Ekonomi Bakanının açıklamasını destekleyen TÜSİAD, MESS, TİSK, MÜSİAD ve bilcümle sermaye örgütleri, koro halinde "biz işçilerimizle bir aileyiz" demeyi çok seviyorlar. Devlet ve hükümetten teşvik, destek, kredi, ihale alan patronlar birbirleriyle kıyasıya rekabet ediyorlar. Sıra işçi haklarına gelince aralarındaki rekabeti unutup "kardeş" ve "aile" oluyorlar. Fabrikalarda sömürdükleri işçilerse asla bu "ailenin" parçası olamazlar. **İşçilere "aileyiz", "aynı gemideyiz" diyen patronlar, onları ancak ailenin hizmetçisi, geminin tayfası olarak görürler.** Kendileri ihtişamlı yaşamlar sürerken, işçileri ölesiye çalışmaya mahkûm ederler. Dincisi, milliyetçisi, ulusalcısı, çağdaşı, gericisiyle bütün patronlar, daha çok çalışmamızı, daha az ücret talep etmemizi, sendika, grev ve örgütlü mücadeleden uzak durmamızı tembihlerler.

Patronlardan hak alma mücadelesine giren işçiler şu soruyu sorarlar: "Patronumuz bu kadar çok kazanıp

büyürken, zenginliğine zenginlik katarken neden bizim istediğimiz üç kuruş zammı çok görüp karşılamıyor?" Patronların kârları katlanarak artarken, işçilerin ücret ve sosyal haklarına zam beklemesinden daha doğal ne olabilir? Oysa **patronlar ne kadar çok kazansalar da bu kazançlarından işçiye bir şey vermek istemezler.**

Metal işçilerinin eylemleri, patronların işçilere hiçbir hakkı kendiliğinden vermeyeceğini ortaya koydu. Renault, Arçelik LG, Tofaş, Ford ve diğer fabrikalarda işçiler özgürce sendika hakkını kullanmak istedikleri için patronların sinsi saldırılarıyla karşı karşıya kaldılar. İşçilerin taleplerini kabul etmeyen patronlar, 500 milyon doları işçileri bastırmak ve Türk Metal'in fabrikalarda kalması için gözden çıkardılar. Bunu Türk Metal'e olan sevdalarından yapmadılar. Mücadele eden işçilerin taleplerini karşılarırsa bunun gerisinin geleceğini düşündüler. Bu yüzden işçilerin zafer kazanmasını engellemek istediler.

Kapitalist sistemde mülk sahibi olan patronlar işçileri çalıştırır, fakat emeklerinin çok az bir kısmını ücret olarak verirler. Böylece patron işçinin sırtından artı-değer elde eder. Yani daha çok sermaye biriktirir. Daha çok hizmet, daha çok üretim gerçekleştirir. **Patronların kârlarının yükselmesi için işçinin daha çok çalışıp, daha az talepte bulunması gerekir.** Yani patronlar işçiye hamilik, velinimetlik yapmaz. Tam aksine işçileri vahşice sömürür, ezer, zenginleşmek için ücretli köle olarak çalıştırır. Böyle yapmazsa rekabet edemez, patron olamaz. Patronların velinimeti sömürüdür ve patronlar velinimetlerinden vazgeçemezler.

Ekonomi Bakanı, işçileri zarara neden olmakla suçluyor, "velinimetimiz" olduklarını söyleyerek patronlara teslim olmamızı istiyor. Patronlar ve onların temsilcileri, işçileri baskı altında tutmaya ve köleliğe mahkûm etmeye çalışıyorlar. İşte bu nedenle **işçilerin tek ve gerçek velinimeti birlik, örgütlülük ve dayanışmadır.** Boyun eğmemizi, kanaatkâr olmamızı, itaat etmemizi isteyen yalancı "velinimetlere" kanmayacağız. Patronların heveslerini kendi velinimetimize, örgütlü gücümüze sahip çıkarak kursaklarında bırakacağız. ■